

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 5 ОТ 30.11.2015 Г. ЗА ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОДГОТОВКА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Асоциация на професионалните географи регионалисти (област Габрово) – получено на електронна поща и чрез електронната система ЕВЕНТИС	<p>1. Хорариумът на часовете по география и икономика в V клас да бъде увеличен от 51 на 68 часа.</p> <p>2. Изпитът (НВО) след VII клас да бъде под формата на тест, в който да са включени не само български език и литература и математика, а и природните и обществените науки – география и икономика, история и цивилизации, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, физика и астрономия.</p> <p>3. Новият формат на тест, който предлагат, да се използва при балообразуването за прием след VII клас (за профилираните гимназии).</p>	Не е приложимо	Предложенията нямат отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
2.	Димо Кирилов Падалски, старши учител по география и икономика	<p>1. Увеличаване на часовете по география и икономика в VIII и IX клас от 36 на 54 или 72 в VIII и особено в IX клас, защото се изучават важни отрасли като металургия, машиностроене, химическа промишленост и хранително-вкусова промишленост.</p>	Не е приложимо	Предложението няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
3.	Асоциация на професионалните географи регионалисти (област Смолян) – получено на електронна поща	<p>1. Хорариумът на часовете по география и икономика в V клас да бъде увеличен от 51 на 68 часа.</p> <p>2. Изпитът (НВО) след VII клас да бъде под формата на тест, в който да са включени не само български език и литература и математика, а и природните и обществените науки – география и икономика, история и цивилизации, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, физика и астрономия.</p>	Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.

4.	Асоциация на професионалните географи регионалисти – получено чрез електронната система ЕВЕНТИС	<p>1. Резултатите от ДЗИ по география и икономика са най-ниски (сравнение е направено с резултатите по биология и здравно образование, история и цивилизация, философия. Това се дължи на обстоятелството, че ДЗИ по география има специфичен формат, при който едва 30% от тестовия бал се формира от задачи със структуриран отговор (затворен тип задачи). За периода 2008 – 2019 г. намалението на броя на учениците, които се явяват на втора задължителна матура двойно намалява по другите учебни предмети, а по география е над 7 пъти.</p> <p>2. Предложение – Да се дефинира конкретно нормативно условие, което да гарантира около 40 – 50 % относителен дял на задачите със структуриран отговор.</p>	Не е приложимо	<p>1. Не съдържа предложение</p> <p>2. Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.</p>
5.	Доц. Ивайло Старибратов Председател на СМБ – Пловдив – получено на електронна поща	<p>Всеобщо е мнението, че изменението е напълно необосновано и без да е направен какъвто и анализ за това как ще повлияе на връзката с останалите предмети и доколко кореспондира с учебното съдържание в другите европейски страни.</p> <p>Определено тези промени не са посока подобряване на качеството, а намаляване на количеството с което за пореден път се вижда, че STEM образованието е само на думи.</p> <p>Промени които считаме, като допустими от широкия опит са:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В 7. клас единствения материал, който може да се „качи“ в следваща степен е „Построителни задачи“, които така и не се преподават качествено. 2. Частта „Статистика“, да се прехвърли в учебния предмет Информационни технологии, в които има инструмент за приложност. 3. Да се разработят или адаптират учебници с приложен характер на задачите по математика. 4. Да се направи „нов“ преглед на учебните съдържания. <p>Математиката не е учебен предмет, а е умението да се създаде начин на мислене. Характерното за математиката е, че знанията, уменията и най-вече компетентностите се изграждат спираловидно и най-дребни разместването на последователността често пъти</p>	<p>Не се приема</p> <p>Не е приложимо</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. В Изискванията не се посочва кой очакван резултат в кой от класовете се усвоява. 2. В часовете по математика би трябвало да се интерпретират данни, свързани със статистическите понятия с помощта на информационните технологии. 3. и 4. Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.

		<p>нарушава тази логика, което води до невъзможност да се изучи нещо, преди да е изучено нещо друго.</p> <p>Цялата математическа общност изразява категоричното се несъгласие с тези промени, както и с лансираните промени без всякакъв анализ на последствията при въвеждане на интегрирани тестове.</p>		
6.	<p>Проф. д-р Даниела Иванова Тупарова (Дурева) – получено по електронна поща и от сайта на Портала за обществени консултации</p>	<p>1. Съществува разминаване в наименованието на предмета Дигитални технологии и творчество в двата документа – Проект ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 5 ОТ 30.11.2015 Г. ЗА ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОДГОТОВКА и ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 4 ОТ 30 НОЕМВРИ 2015 Г. ЗА УЧЕБНИЯ ПЛАН. В проекта за изменение на наредбата за учебния план фигурира като Дигитални технологии и креативност.</p> <p>С цел по-ясно съответствие със съдържанието на учебния предмет предлагам да се промени наименованието на предмета:</p> <p>варианти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дигитални технологии и програмиране; Информационни технологии и програмиране; Дигитални технологии и алгоритми; <p>Продължаването на идеите за програмиране в блокова среда в предмета, наречен Дигитални технологии и творчество е добър преход в прогимназиален етап към програмирането.</p> <p>Предметът може да се разшири като задължителен предмет и в първи гимназиален етап.</p> <p>Появиха се мнения, че в 7. клас ще се затруднят учениците с темите от програмирането. Напротив, според мен ако не се натовари учебното съдържание с нов език за програмиране, могат да се направят чудесни проекти с междупредметни връзки, които да подпомогнат усвояването на учебното съдържание по предметите, включени в НВО. Предметът трябва да остане в целия прогимназиален етап. По възможност да се продължи и в първи гимназиален етап.</p> <p>Имам и по-радикално предложение: във 2. или 3. клас вместо Компютърно моделиране да се изучава предмет Информационни технологии или Дигитални технологии, в който децата да се запознаят с основни понятия от ИТ, включени в програмата по компютърно моделиране (без програмиране в блокова среда), работа с графичен</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Учебният предмет ще се нарича <i>компютърно моделиране и информационни технологии</i></p>

редактор и евентуално текстов редактор. По този начин по-лесно ще се работи в темите, свързани с програмиране в блокова среда в следващите класове. В 4. клас и може би най-добре в 5. клас да се започне с обучение по програмиране и информационни технологии - разширяване на темите за текстообработка, графика и настоящите теми от ИТ за прогимназиален етап. Продължаване на теми от програмиране и в първи гимназиален етап.

2. Необходимо е прецизиране на очакваните резултати от обучението в проекта на наредба за изменение и допълнение на наредба 5 от 30.11.2015 за общообразователната подготовка. На места се използват думи като „знае“, „познава“, „има представа“ и др. с нееднозначен смисъл и невъзможност за операционализация на целите на обучение и очакваните резултати. (Коментарът ми се отнася до предметите „Дигитални технологии и творчество“ и „Математика“. За другите предмети се въздържам от коментар.)

3. Подробен коментар на текстовете в „Приложение № 5 към чл. 6, т. 5, отнасящи се до предмета „Дигитални технологии и творчество“.

В предоставения вариант на ДОС са актуализирани част от предложените текстове.

Текст в документа	Предложение за промяна (текстовете са оцветени в червен цвят)
<p>Стр. 18 СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познаване на възможностите на информационните технологии и тяхното приложение в различни сфери на обществения живот и за личностно развитие • Творческо използване на възможностите на съвременните информационни технологии за обработване на различен тип информация, за решаване на проблеми и за комуникация 	<p>СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представяне на възможностите на информационните технологии и тяхното приложение в различни сфери на обществения живот и за личностно развитие • Творческо използване на възможностите на съвременните информационни технологии за обработване на различен

		<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на информационна култура, на критично и отговорно отношение към информацията. • Програмиране на собствено компютърно приложение на тема, свързана с изучавано учебно съдържание по другите учебни предмети. 	<p>тип информация, за решаване на проблеми и за комуникация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на информационна култура, на критично и отговорно отношение към информацията. • Програмиране на собствено компютърно приложение по теми, свързани с изучавано учебно съдържание по другите учебни предмети и ситуации от ежедневието. 		
		<p>Стр. 20. Област на компетентност Информация и информационни дейности, колона 2. Знае основни единици за измерване на дигитална информация</p>	<p>Разграничава и сравнява основни единици за измерване на информация</p>		
		<p>Стр. 20 . Област на компетентност: Електронна комуникация Познава приложенията на интернет за комуникация и споделяне на информация.</p>	<p>Описва функционалности на приложения за комуникация и споделяне на информация в интернет. Използва безопасно такива приложения в ежедневието си.</p>		
		<p>Стр. 20/21 Има представа за значението на електронните комуникации за функционирането и развитието на обществото</p>	<p>Описва значението на електронните комуникации за функционирането и развитието на обществото</p>		
		<p>Стр. 21. Област Информационна култура</p>			

		Знае и където е възможно, употребява български термини при описание на дейностите в дигитална среда	Посочва съответствието между термините на български и английски език. Където е възможно, употребява български термини при описание на дейностите в дигитална среда		
		Стр. 21. Познава и спазва правилата за безопасна работа с дигитални устройства и компютърни мрежи	Описва и спазва правилата за безопасност в интернет и безопасна работа с дигитални устройства. Коментар. /До момента в учебните програми по ИТ за 5-7 клас от компютърните мрежи се разглежда работа в интернет, по същество видовете компютърни мрежи и използването им е в учебното съдържание по ИТ в гимназиален етап/		
		стр.21. Разбира същността на компютърните вируси и злонамерен софтуер, както и възможностите за предпазване от тях и отстраняването им	Описва действията на компютърните вируси и злонамерен софтуер, както и възможностите за предпазване от тях и отстраняването им		
		Стр. 21 Познава и спазва етични норми и поведение при работа в дигитална среда	Описва и спазва етични норми и поведение при работа в дигитална среда		
		Стр.21 Дигитално творчество	Преименуване на областта на компетентност: Алгоритми и програмиране		
		Стр.21/22 Познава алгоритми за осигуряване на интерактивност	Прилага алгоритми за осигуряване на		

			интерактивност в създаваните програми		
		Стр. 22 Използва основни структури на език за програмиране за създаване на собствена програма, свързана с изучаваните учебни предмети	Използва основни структури на език за програмиране за създаване на собствена програма, свързана с изучаваните учебни предмети и с проблеми от ежедневието		
			Създава и използва собствени графични обекти в проектите по програмиране.		
7.	philipp – от сайта на Портала за обществени консултации	<p>Приветствам силно добавянето на теми свързани с алгоритми и обвързването им с приложно програмиране в 7 клас. Това, заедно с Компютърно Моделиране в 3 и 4 клас, поне частично ще компенсират историческата грешка с отпадането на Информатика извън математически гимназии и специализирани училища. Не разбирам обаче защо се налага да се измисля ново име "Дигитални технологии и творчество". Можеше спокойно да продължи да се употребява старото наложено и известно в цял свят "Информационни технологии". Още повече, че в предложената стратегия е видимо, че в по-голямата си част и учебните програми ще се припокриват поне в 5 и 6 клас (вероятно ще се редуцира текстообработката и електронните таблици, но това е само предположение от моя страна). Според мен тази промяна в името не е добра идея. Оставете името на предмета "Информационни технологии" - то е разпознаваемо и утвърдено. Няма смисъл да оставяме хората да гадаят какво се учи в часовете по "творчество". Повтаря се същата грешка, която беше допусната с роенето на учебни предмети в първи клас - хората масово се отнасят с насмешка, че в 7 годишни деца уж учат "предприемачество".</p>	Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.	

8.	m_kirilova – от сайта на Портала за обществени консултации	Разбирам нуждата от промени в предметна област ИТ, но защо програмирането се поставя в една от най-тежките години за учениците в 7 клас? Мнението ми е, че може съвсем спокойно да бъде ситуирано в 8 клас, а защо не и увеличаване на часовете ако щете с 0.5 час в 8 и 9 клас, за да се компенсира премахването на програмирането от задължителната подготовка (в 9 и 10 клас), нещо което се отчита вече като голяма грешка.	Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
9.	Aziti – от сайта на Портала за обществени консултации	<p>1. Предоставяне на повече време на нормални ТЕ деца, които не ходят на частни уроци, не зубрят наготово очакваните отговори от министерството в елитни школи, не автоматизират модели, и се нуждаят от повече време, за да решат и да си проверят задачите.</p> <p>2. Оценяването на компетентности да се прави години преди изпита за НВО и ДЗИ; а за учениците с компетентности, прогнозиращи резултати околко или под минималния праг, да получават целенасочена подкрепа. Да се документира неуспеха на учениците и липсата на адекватна подкрепа в даден момент.</p> <p>3. На изпитите ДЗИ и НВО да има въпроси с наказателни точки при грешен отговор (например при откриване на правописни грешки). По този начин да се ограничи налущкването на отговори при незнание, неувереност в знанията и нагласа "може и да мине". Да има допълнителна задача "бонус" за анулиране на негативни точки на обществено значими теми като например - описание на моя любим учител, взаимоотношения в семейство, дългогодишно приятелство и т.н.</p>	Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
10.	Становище представено от проф. д-р Кирил Банков и Румяна Караджова, подкрепено от 107 представители на математическата общност и подписка от 400 специалисти	<p>Проф. д-р Кирил Банков, професор по педагогика на обучението по математика във ФМИ-СУ „Св. Климент Охридски“, проф. д-р Петър Бойваленков, зам. директор на ИМИ на БАН и Румяна Караджова – главен учител в СМГ „Паисий Хилендарски“ изразяват становище в 14 страници. Предложенията са синтезирани както следва:</p> <p>1. Предлагат „Решава линейни неравенства с едно неизвестно без параметър и модулни уравнения от вида $ax + b = c$“ да остане в прогимназиален етап</p> <p>2. „Построява геометрични обекти, описани в основните построителни задачи“ да отпадне в прогимназиален етап</p> <p>3. Увеличаване на часовете по математика в 7.клас с 0,5 ч. седмично за сметка на избираемите часове</p>	Приема се Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за

				изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
11.	Омбудсан на Република България - получено чрез електронната система ЕВЕНТИС	Част от текста в изразеното становище се отнася до искане на граждани, които настояват промените свързани с провеждане на ДЗИ по български език и литература да стартират за учениците, които предстои да започнат обучението си в първи гимназиален етап и ще бъдат в VIII клас през учебната 2020/2021 година.	Не е приложимо	Няма отношение към текста на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 30.11.2015 г.
12.	Съюз на работодателите в системата на народната просвета в Република България - получено чрез електронната система ЕВЕНТИС	В становището си Съюза на работодателите в системата на народната просвета в Република България обръща внимание на факта, че името на предмета, въведен в Наредба № 4 е „компютърни технологии и креативност“, в Рамковите учебни планове е обозначен като „дигитални технологии и креативност“, а в мотивите към Наредба № 5 е изписан като „дигитални технологии и творчество“.	Приема се	Учебният предмет е „компютърно моделиране и информационни технологии“.